TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÁCH KHOA HÀ NỘI VIỆN CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

BÁO CÁO **MÔN HỌC**

NHẬP MÔN CÔNG NGHỆ PHẦN MỀM

Đề tài: Xây dựng menu điện tử phục vụ nhà hàng

Nhóm sinh viên thực hiện:

MSSV	Lớp
20130325	84307
20130856	84307
20131070	83444
20134145	84307
20134501	84307
	MSSV 20130325 20130856 20131070 20134145 20134501

Giáo viên hướng dẫn: TS. Nguyễn Thanh Hùng

Mục lục

\mathbf{M}	īở đầu	5
1	Giới thiệu Project	6
2	Phân tích và đặc tả yêu cầu 2.1 Phân tích yêu cầu phần mềm menu diện tử 2.2 Đặc tả 2.2.1 Đặc tả chức năng 2.2.2 Máy trạng thái 2.2.3 Đặc tả dữ liệu	77 77 77 88 10
3	Thiết kế hệ thống 3.1 Biểu đồ UseCase	12 12 13
4	Code 4.1 Công nghệ sử dụng	1 4
5	Kiểm thử 5.1 Kiểm thử hộp đen	166 166 177 177 199 200
6	Kết luận	23
7	Version Control	2 4
Tà	ài liêu tham khảo	25

Danh sách hình vẽ

2.1	Biểu đồ luồng dữ liệu .											8
2.2	Máy trạng thái bàn											9
2.3	Máy trạng thái món ăn											9
2.4	Sơ đồ thực thể liên kết											10
	UseCase - Diagram Class - Diagram											
	Phân tích cấu trúc Sơ đồ thuật toán											
	Đồ thi chương trình											

Danh sách bảng

5.1	Kiểm thử với chức năng kiểm tra hóa đơn	16
5.2	Kiểm thử với chức năng thanh toán	17
5.3	Bång testcase hộp đen	19
5.4	Bång testcase hộp trắng	22

Mở đầu

Công nghệ phần mềm là lĩnh vực được chú trọng, thu hút đông đảo kĩ sư nhất trong ngành công nghệ thông tin hiện nay. Nó đòi hỏi sự sáng tạo trong ý tưởng, nghiêm khắc trong các quy trình, chăm chỉ, bền bỉ trong công việc, và rất nhiều yếu tố khác nữa. Học phần "Nhập môn công nghệ phần mềm" là học phần tất yêu đối với sinh viên, kĩ sư công nghệ phần mềm. Được học học phần này là niềm thú vị đối với chúng em.

Trong quá trình học tập, chúng em đã chọn đề tài bài tập lớn "Tìm hiểu đặc tả yêu cầu, phân tích thiết kế hệ thống và thiết kế một số trường hợp kiểm thử cho menu điện tử phục vụ nhà hàng (đặt món ăn, huỷ món ăn, báo nhà bếp, thống kê theo ngày)." Nhóm chúng em bao gồm:

Họ và tên	email	Di động
Đỗ Thanh Bình	${ m magic 10995@gmail.com}$	$0167\ 461\ 1215$
Nguyễn Tuấn Đạt	tuandat95cbn@gmail.com	0164 399 5246
Trần Văn Đức	${ m tv.duc}95@{ m gmail.com}$	0169 314 0664
Đặng Quang Trung	20134145@student.hust.edu.vn	0917128265
Phan Anh Tú	anhtu 23795@gmail.com	0963058384

Chúng em cảm ơn thầy giáo TS.Nguyễn Thanh Hùng đã giảng dạy và hướng dẫn chúng em làm bài tập lớn này.

Giới thiệu Project

- Đề tài: Xây dựng menu điện tử phục vụ nhà hàng.
- Mục đích: Xây dựng phần mềm cho nhân viên phục vụ, nhà bếp và thu ngân, ứng dụng công nghệ thông tin vào đời sống hàng ngày.
- Mô tả: Tìm hiểu đặc tả yêu cầu, phân tích thiết kế hệ thống và thiết kế một số trường hợp kiểm thử cho menu điện tử phục vụ nhà hàng (đặt món ăn, huỷ món ăn, báo nhà bếp, thống kê theo ngày). Mô hình chi tiết sẽ trong phần đặc tả hệ thống.

• Chi tiết:

- Nhân sự: đội ngũ kỹ sư, lập trình phần mềm (4 người) và một designer.
- Thời gian bàn giao sản phẩm dự kiến 3 tháng.
- Giá thành phần mềm: 50 triệu đồng. Mỗi thiết bị andoird cho nhân viên: 4 triệu. Server: 10 triệu. PC cho thu ngân: 5 triệu. (Coi như các thiết bị cơ bản wifi, router nhà hàng đã có sẵn).
- Rủi ro và cách giải quyết:
 - Giữ nguồn điện ổn định cho nhà hàng, có giải pháp thay thế khi mất điện.
 - -Sẵn sàng cập nhập server khi cơ sở dữ liệu ngày càng lớn dần.
 - Thường xuyên bảo trì hệ thống, sửa lỗi phần mềm.

Phân tích và đặc tả yêu cầu

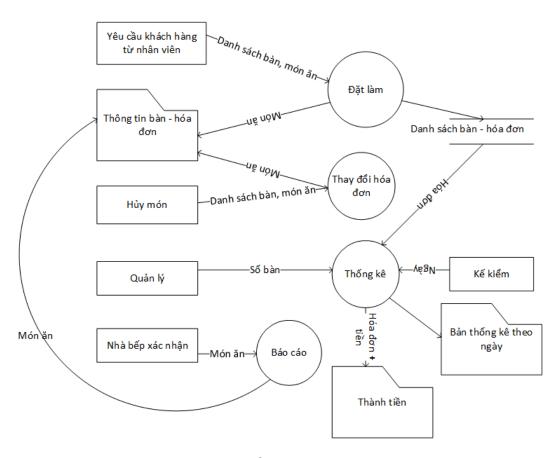
2.1 Phân tích yêu cầu phần mềm menu diện tử

- Chức năng: Đặt món ăn, hủy món ăn, báo nhà bếp, thống kê theo ngày.
- Phạm vi: nhà hàng bao gồm các bộ phận: bếp, nhà ăn, quản lý.
- **Kỹ thuật:** Sử dụng mạng lan wifi kết nối giữa các thiết bị, quản lý theo Id.
- Đối tượng tham gia sử dụng: Khách hàng, nhân viên phục vụ, nhà bếp và quầy quản lý.
- **Kịch bản:** Khách hàng ngồi tại bàn x đặt món, hủy món qua thiết bị điện tử của nhân viên, nhân viên gửi danh sách đến nhà bếp, nhà bếp bắt đầu làm và check các món đã làm, khách hàng có thể hủy bỏ món, sau khi ăn xong, khách hàng ra quầy quản lý thanh toán. Quầy quản lý có dữ liệu tại bàn x và tính toán, thu tiền của khách.
- **Quy mô:** Nhiều nhân viên, nhiều bếp, nhiều bàn và nhiều quầy quản lý.

2.2 Đặc tả

2.2.1 Đặc tả chức năng

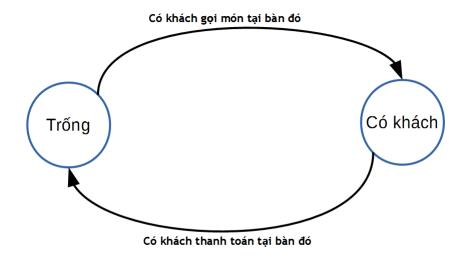
Biểu đồ luồng dữ liệu:

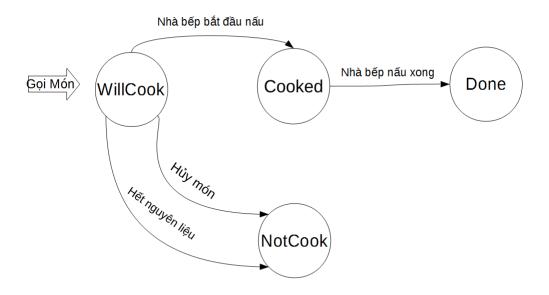
Hình 2.1: Biểu đồ luồng dữ liệu

2.2.2 Máy trạng thái

Sử dụng máy trạng thái để làm rõ nghĩa hơn cho trạng thái đối tượng sử dụng trong sơ đồ

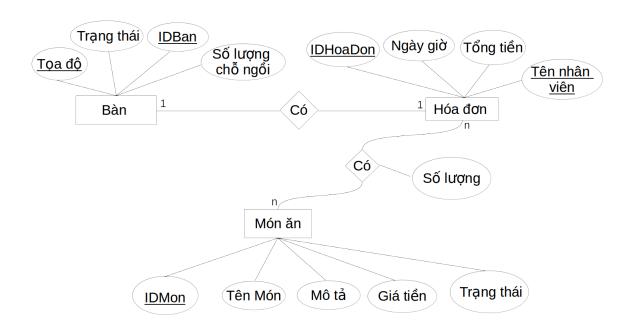
Hình 2.2: Máy trạng thái bàn

Hình 2.3: Máy trạng thái món ăn

2.2.3 Đặc tả dữ liệu

Mô hình thực thể liên kết

Hình 2.4: Sơ đồ thực thể liên kết

Mô hình quan hệ (Bảng lưu trong CSDL)

Ban(<u>IDBan</u>, ToaDo, SoLuongChoNgoi, TrangThai, IDHoaDon) HoaDon(<u>IDHoaDon</u>, NgayGio, TongTien, TenNhanVien) MonAn(<u>IDMon</u>, TenMon, MoTa, GiaTien, TrangThai) MonAnTheoBan(IDHoaDon, IDMon, SoLuong)

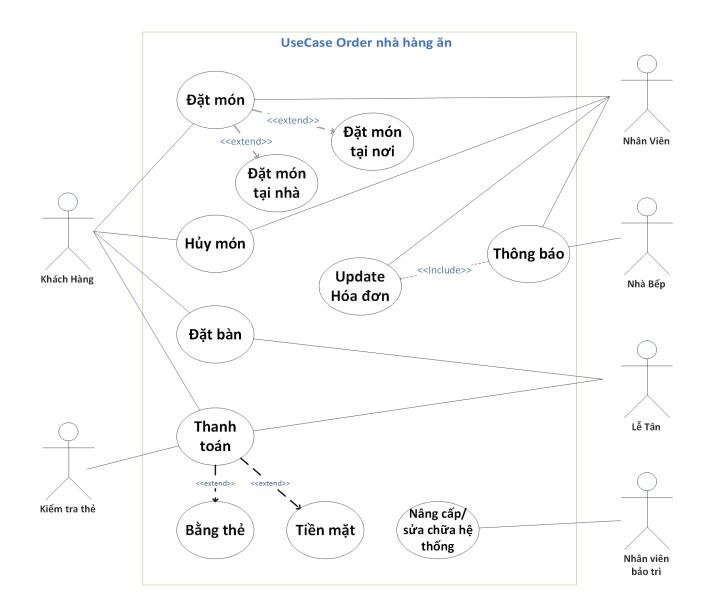
- Bảng Ban bao gồm các thuộc tính IDBan, ToaDo để xác định vị trí của bàn trong nhà hàng; thuộc tính SoLuongChoNgoi cho biết bàn có bao nhiêu chỗ để sắp xếp khách cho phù hợp; thuộc tính TrangThai cho biết bàn còn trống hay đã có khách (chỉ nhận giá trị 0 hoặc 1 tương ứng với bàn còn trống và đã có khách); thuộc tính IDHoaDon là khóa ngoài tham chiếu đến thuộc tính IDHoaDon của bảng HoaDon để xác định hóa đơn tương ứng với từng bàn.
- Bảng HoaDon bao gồm các thuộc tính IDHoaDon phân biệt các hóa đơn của các khách khác nhau; thuộc tính NgayGio cho biết hóa đơn đó được lập vào ngày nào; thuộc tính TongTien cho biết giá trị của hóa đơn (tổng số tiền mà khách hàng phải thanh toán), thuộc tính này có thể tính từ thuộc tính
- GiaTien của bảng **MonAn** nhưng để thuận tiện cho việc thống kê (tránh phải truy xuất CSDL nhiều lần) ta tách riêng thành một thuộc tính; thuộc tính **TenNhanVien** cho biết tên nhân viên lập hóa đơn.

- Bảng MonAn bao gồm các thuộc tính IDMonAn, TenMon để xác định tên món ăn, thuộc tính MoTa để mô tả chi tiết về món ăn, thuộc tính GiaTien cho biết giá của món ăn đó; thuộc tính TrangThai cho biết nhà hàng hôm nay có món đó không (chỉ nhận giá trị 0 (tương ứng với không) hoặc 1 (tương ứng với có)).
- Bảng **MonAnTheoBan** liệt kê danh sách các món ăn và số lượng của từng món của 1 bàn

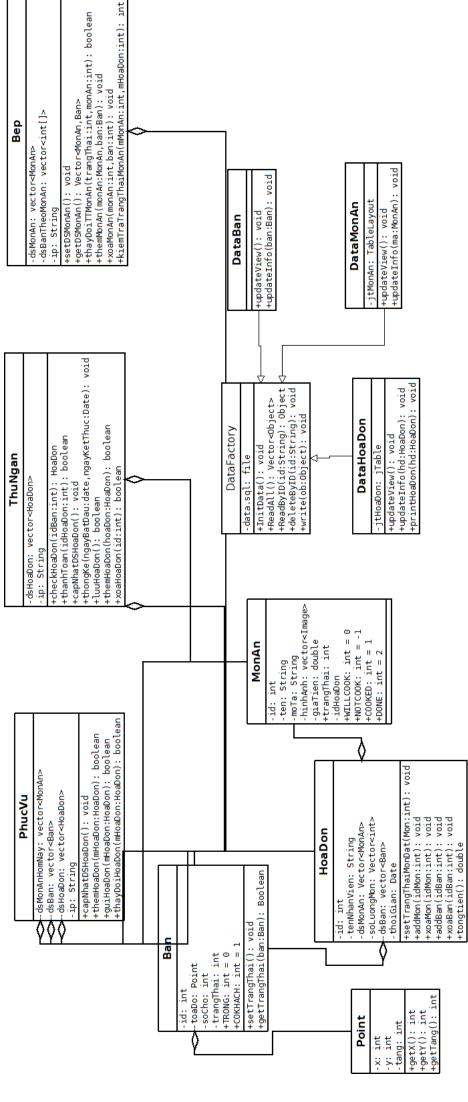
Thiết kế hệ thống

Mô hình hóa phần mềm với UML:

3.1 Biểu đồ UseCase

Hinh 3.1: UseCase - Diagram

Hinh 3.2: Class - Diagram

Code

4.1 Công nghệ sử dụng

- Sử dụng biểu đồ DFD, FSO và thực thể liên kết để phân tích yêu cầu.
 Dễ hiểu, trực quan cho cả khách hàng lẫn đội ngũ kĩ sư.
- Sử dụng biểu đồ Use-case, UML classes để thiết kế hệ thống.
 Dơn giản, quen thuộc và đầy đủ.
- Lập trình bằng ngôn ngữ Java, sử dụng gói Java Swing để thiết kế giao diện cho thu ngân.
 - \Rightarrow Java là ngôn ngữ hỗ trợ công nghệ hướng đối tượng mạnh, chạy đa nền tảng, phổ biến nhất hiện nay trong việc xây dựng các phần mềm.
 - \Rightarrow Java Swing hỗ trợ xây dựng giao diện nhanh, hiệu quả, hỗ trợ kéo thả.
- Cơ sở dữ liệu dùng hệ quản trị cơ sở dữ liệu MySQL.
 - \Rightarrow Đơn giản, chi phí thấp.
- Xây dựng trên nền tảng Android (mỗi nhân viên trạng bị máy tính bẳng android để giao tiếp với hệ thống), ngôn ngữ Java trên Android platform.
- Kết nối giữa client và server dựa vào mạng wifi, đặt ip tĩnh cho các thiết bị.
 - \Rightarrow Nhẹ nhàng, linh động.
 - Trao đối thông tin giữa client và server thông qua socket, giao thức TCP.
 - Socket là điểm truy cập dịch vụ của tầng giao vận (trasport layer), các tiến trình tầng ứng dụng (application process) sẽ sử dụng Socket gọi dịch vụ của tầng giao vận để trao đổi thông điệp. Có hai loại socket thường dùng là Stream Socket (dựa trên giao thức TCP) và Datagram Socket (dựa trên giao thức UDP). Một TCP/IP socket được định danh bởi một địa chỉ IP và số hiệu c cổng. Địa chỉ IP dùng để xác định máy tính trên mạng còn cổng được sử dụng để xác định tiến trình.
 - Ở đây ta sử dụng giao thức TCP để đảm bảo dữ liệu truyền đến nơi nhận một cách đáng tin cậy và đúng thứ tự.

Giải thuật cho client:

- Xác định địa chỉ server
- Tao socket
- Kết nối đến server
- Gửi nhận dữ liệu
- Đóng kết nối

Giải thuật cho server

- Tạo socket, đăng ký với hệ thống
- Đặt socket ở chế đọ chờ, lắng nghe kết nối
- Khi có request từ client, chấp nhận kết nối, tạo một process con để xử lí. Quay lại trạng thái chờ, lắng nghe kết nối mới.

Công việc của process con

- Nhận thông tin kết nối từ client
- Giao tiếp với client
- Đóng kết nối và kết thúc process con
- ⇒ An toàn, bảo mật, tiện dụng.

Kiểm thử

5.1 Kiểm thử hộp đen

Đối tưng kiểm thử là một modular thu ngân trong hệ thống order phục vụ nhà hàng ăn.

5.1.1 Phân tích đặc tả về các yêu cầu chức năng của modular thu ngân cần thực hiện.

Modular thu ngân là một modular thanh toán tiền cho khách hàng gồm có chức năng chính:

- Kiểm tra hóa đơn của khách hàng thông qua dữ liệu vào là **idban** và trả về hóa đơn tương ứng với bàn đó.
- Thanh toán hóa đơn đầu vào là **idhoadon** và trả về kết quả đã thanh toán hay chưa.

5.1.2 Sử dụng kĩ thuật kiểm thử phân lớp tương đương để định nghĩa các testcase của các chức năng

Mỗi lần có khách thanh toán, modular thu ngân sẽ thực hiện các chức năng trên và đưa ra kết quả theo bảng sau:

- Chức năng kiểm tra hóa đơn:
 - Dữ liệu vào là idban.
 - Kết quả mong muốn là hóa đơn tương ứng với bàn đó.

ID Bàn	Kết quả mong đợi
<1	Lỗi
1 - 100	Hóa đơn tương ứng với ID bàn.
>100	Lỗi
String	Lỗi

Bảng 5.1: Kiểm thử với chức năng kiểm tra hóa đơn

- Chức năng thanh toán:
 - Dữ liệu vào là ID hóa đơn.
 - Dữ liệu đầu ra thanh toán thành công hay chưa(true/false)

ID hóa đơn	Kết quả mong đợi
< 1	Chưa thanh toán thành công
≥ 1	Hóa đơn tương ứng với ID bàn.
String	Chưa thanh toán thành công

Bảng 5.2: Kiểm thử với chức năng thanh toán

5.1.3 Kiểm thử các testcase đã định nghĩa

Với mỗi trường hợp ta lấy đại diện thay vì kiểm tra hết các trường hợp.

- Chức năng kiểm tra hóa đơn: lấy các testcase đại diện sau
 - 1. test1 { input = 0,output = $l\tilde{o}i$ }
 - 2. $test2 \{ input = 1, output = Hóa don \}$
 - 3. test3 { input = 101,output = $1\tilde{0}i$ }
 - 4. test4 { input = String,output = lõi }
- Chức năng thanh toán: lấy các testcase đại diên sau
 - 1. test1 { input = 0,output = chưa thanh toán thành công }
 - 2. test2 { input = 1,output = thanh toán thành công }
 - 3. test $3 \{ input = String, output = thanh toán chưa thành công \}$

5.1.4 So sánh kết quả thu được với kì vọng(lập bảng)

- chức năng kiểm tra hóa đơn (KTHD)
- ullet chức năng thanh toán(TT)

Testcase ID	Testcase description	Testcase p	procedures	Testcase	Status
		Step to perform	Step Expected Result	Expected Result	
KTHD1	Kiểm tra lỗi hóa đơn khi idban là số nguyên < 0	Điên giá trị idban ≤ 0(-1) vào filed có nhã idban rồi click vào nút kiểm tra	Kết quả thu được màn hình báo lỗi(Không có bàn đó)		
KTHD2	Kiểm tra đưa ra hóa đơn khi idban 1-100	Diên giá trị 0 ≤ idban ≤ 100(10) vào filed có nhã idban rồi click vào nút kiểm tra	Kết quả thu được màn hình đưa ra 1 hóa đơn tương ứng với bàn đó		
KTHD3	Kiểm tra lỗi hóa đơn khi idban là số nguyên > 100	Diên giá trị idban > 100(102) vào filed có nhã idban rồi click vào nút kiểm tra	Kết quả thu được màn hình báo lỗi(Không có bàn đó)		
KTHD4	Kiểm tra lỗi hóa đơn khi idban là một kí tự hoặc xâu kí tư khác số nguyên	Diên giá trị idban là xâu kí tự hoặc kí tự khác sô nguyên(abc)vào filed có nhã idban rồi click vào nút kiểm tra	Kết quả thu được màn hình báo lỗi(Không có bàn đó)		

TT1	Kiểm tra lỗi thanh toán hóa đơn không thành công đầu vào là số nguyên < 1	Ân nút thanh toán điền vào trường field có nhãn idhoadon < 1(0) vào rồi click 'Ok'	Kết quả thu được màn hình báo chưa thanh toán thanh công	
TT2	Kiểm tra lỗi thanh toán hóa đơn thành công đầu vào là số nguyên ≥ 1	Ấn nút thanh toán điền vào trường field có nhãn idhoadon ≥ 1(10) vào rồi click 'Ok'	Kết quả thu được màn hình báo chưa thanh toán thanh công	
TT3	Kiểm tra lỗi thanh toán hóa đơn không thành công đầu vào là xâu hoặc chuỗi kí tự khác số nguyên	Ấn nút thanh toán điền vào trường field có nhãn idhoadon một xâu hoặc kí tự khác số nguyên(abc) vào rồi click 'Ok'	Kết quả thu được màn hình báo chưa thanh toán thanh công	

Bảng 5.3: Bảng testcase hộp đen

5.2 Kiểm thử hộp trắng

5.2.1 Đoạn code đem ra kiểm thử

```
public boolean thayDoiTTMonAn(int trangThai) {
   boolean xd=false;
   if (dsMonAn==null) return false;
   if((trangThai<-1) && (trangThai >2)) return false;

   Iterator<MonAn> it = dsMonAn.iterator();
   while(it.hasNext()){
      if (checkTT(it)==false) {
        it.settrangThai(trangThai);
        xd=true
      }
      it.next();
   }
}
```

```
if (xd==false) System.out.printf("Khonguthayudoiugi");
    return true;
}
```

5.2.2 Sơ đồ thuật toán và đồ thị chương trình

Ta xây đựng sơ đồ thuật toán và đồ thi luồng chương trình.

```
public boolean thayDoiTTMonAn(int trangThai) {

boolean xd=false; 1

if (dsMonAn==null) return false; 2

4 if((trangThai<-1) && (trangThai >2)) return false;

6 Iterator<MonAn> it = dsMonAn.iterator(); 5

while(it.hasNext()) { 7

if (checkTT(it)==false) { 8

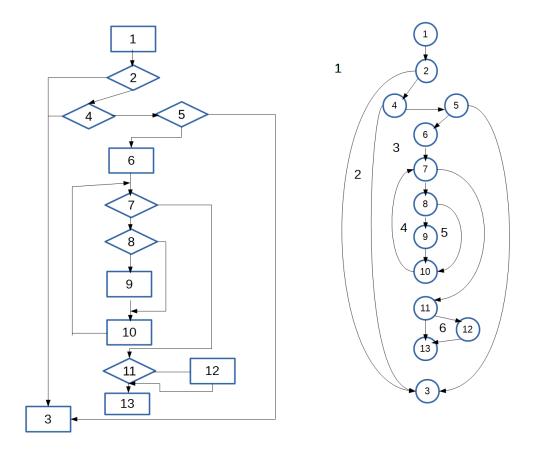
it.settrangThai(trangThai); 9

it.next(); 10

11 if (xd==false) System.out.printf("Khong thay doi gi");

return true; 13
```

Hình 5.1: Phân tích cấu trúc

Hình 5.2: Sơ đồ thuật toán

Hình 5.3: Đồ thị chương trình

Dựa vào đồ thị chương trình ta thiết kế các testcase kiểm thử cho modul nhưng theo thực tế code có 2 trường hợp theo đồ thị không thể xảy ra tổng cộng ta có 5 trường hợp kiểm thử cho modul này.

Testcase ID	Testcase descrip- tion	Testcase p	orocedures	Testcase	Status
		Step to	Step	Expected	
		perform	Expected Result	Result	
HT1	1-2-3	Cho dsMonAn trống	trả về false		
HT2	1-2-4-3	trangThai=-2	trả về false		
HT3	1-2-4-5-3	trangThai 4	trả về false		
HT4	1-2-4-5-6-7-	Trường hợp			
	8-10-7-11-	này không thể			
	13	sảy ra			

HT5	1-2-4-5-6-7- 8-10-7-11- 12-13	Không chọn sao cho check(it) =true cho dsMonAn có 2 món	in ra màn hình "không thay đổi gì cả" và trả về true	
НТ6	1-2-4-5-6-7- 8-9-10-7-11- 13	chọn để check(id) =false cho dsMonAn 2 món	trả về true	
HT7	1-2-4-5-6-7- 8-9-10-7-11- 12-13	Trường hợp không thể xảy ra		

Bảng 5.4: Bảng testcase hộp trắng

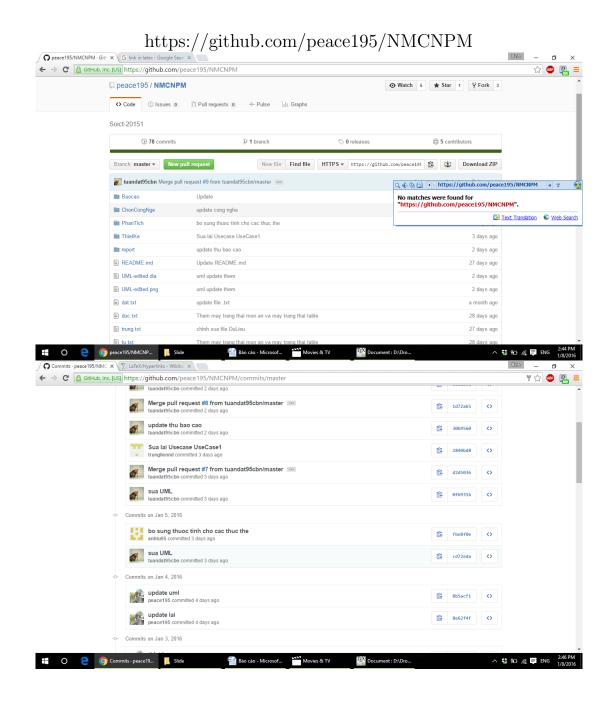
Kết luận

Hệ thống menu điện tử xây dựng còn khá hạn chế, đối với từng mô hình nhà hàng khác nhau cần sửa đổi nhiều về nhân sự, kích thước bàn,...Ngoài ra, trong quá trình code sẽ phát sinh ra rất nhiều trường hợp, tiểu tiết mà chúng em chưa xét đến được.

Qua bài tập lớp này, chúng em đã rèn luyện được kiến thức:

- Làm việc nhóm, kỹ năng quản lý dự án thông qua github.com.
- \bullet Bổ trợ kỹ năng phân tích, thiết kế hướng đối tượng.
- Phát triển dự án theo hệ thống, từng bước một: phân tích, đặc tả, thiết kế, lập trình, kiểm thử.
- Sử dụng các công cụ, biểu đồ trong từng khâu thiết kế như DFD, FSO, Use-case, UML classes.

Version Control

Tài liệu tham khảo

[1]Slide "Nhập môn công nghệ phần mềm", TS. Nguyễn Thanh Hùng